

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ

ἘΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ Ζ΄.

Ὅσοι δὲν παρὶ θεοῦ ἢ ἀσπίρων ἀθροῦνται
βουλεύονται ἢ παρὶ παιδείας καὶ ἀρετῆς καὶ
τῶν αὐτῶν εὐδαιμονίας. (Πλάτ. Πολιτ.)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

—
1884

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2008

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΑΙΤΝΙΔΙΩΝ ΔΙΑ ΜΙΚΡΑΣ ΣΦΑΙΡΑΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΑΡΧΑΙΟΙΣ.

(Συνέγραμ. ἴδι προηγούμε. φυλλ. 48.).

Ἡ μικρὰ Σφαῖρα.

εἶδος σφαίρας	1. μικρότερ. σχ. (σφοδρὰ μικρά)	2. μείζον σχῆμα (ὀλίγω μείζον τουῦδε)	3. μείζον τουῦδε ἀρπαστόν	
γένος παιδιᾶς	dadatum ludere	expulsatum ludere	raptim ludere	
εἶδος παιδιᾶς	?	ἀπόρραξις	ἐπίσκυρος ἢ ἐφηβική	φενίνδα ἢ ἀρπαστόν
χαρακτήρ	εὐτονον. πρῶτον, μαλακόν		ταχὺ χωρὶς εὐτονίας	σφοδρὰ βιασίως καὶ σὺν τάχει
παιζομένη	ὑπὸ γερόντων καὶ παιδῶν		ἐφήβων	ἀνδρῶν

1. Ἡ Ἐπίσκυρος.

§ 1. Οἱ παίχται διαίρουσθαι εἰς δύο ἴσα μέρη καὶ ἀντιπαρ-
τάσσονται ἕσθον βολῆς. Ὅπισθεν ἀμφοτέρων ὡς ἐν τῷ μέσῳ χαράσ-
σεται δι' ἀπλῶν λίθων ἀνά μία γραμμὴ, ἐπὶ τῆς μέσης τῶν ὑποίων
κατατίθεται ἡ σφαῖρα.

§ 2. Ὁ κληρὸς ἀπορραξίζει ὅποια μερὶς θὰ ρίψῃ. Αὕτη τάσσε-
ται τότε ἐπὶ τῆς μέσης γραμμῆς καὶ ὁ εἰς τὴν σφαῖραν πλησίον

ιστάμενος παίκτης λαμβάνη αὐτήν ἵνα τὴν ρίψη ὑπὲρ τὴν ἐναντίαν μερίδα, ἣτις καλύπτει τὸ ὀπισθεν τῆς ὄριον.

§ 3. Αὕτη σπεύδει πρὸς τὴν ριφθεῖσαν σφαῖραν, ἵνα τὴν κρατήσῃ, καὶ μένει ἰσταμένη ἐν γραμμῇ ἐκεῖ ὅπου τοῦτο συνέβη.

§ 4. Ὁ στυγῆς ὅστις κρατήσῃ τὴν σφαῖραν, ρίπτει αὐτήν ἐντεθεν ὑπὲρ τὴν ἐναντίαν μερίδα, ἣτις ἀπὸ τοῦ Σχύρου ἀποχωρεῖ, ὅπως ἐγκαίρως δυναθῇ νὰ ἀποκρούσῃ πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν σφαῖραν.

§ 5. Ἐνταῦθα δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ληφθῇ ἡ σφαῖρα, καὶ δὲν βλάπτει, ἂν μένει γαμαῖ, ὅπερ ἄλλως εὐκόλως δύναται νὰ ἐμποδισθῇ ἂν διὰ τοῦ ποδὸς ὠθήσωσιν αὐτήν πρὸς τὰ ὀπίσω πέραν τῆς μέσης γραμμῆς.

§ 6. Ἐὰν ἡ σφαῖρα ὑπερφαλαγγίσῃ ἐχθρικὸν ὄριον, τότε ἡ μερίς αὕτη μετὰ τοῦ ὀρίου ἀπόλλυσι τὴν παιδιάν. Αἱ θέσεις τότε μεταβάλλονται, ἡ παιδιὰ ἀρχίζει ἐκ νέου καὶ ἡ πλειονότης τῶν κερδισαστῶν κρίνει περὶ τῆς τελικῆς νίκης.

2. Ἡ Φερίνθα—Ἀρσατόν.

§ 1. Ὁ τόπος τῆς παιδιᾶς εἶνε ὁ αὐτός, ὡς ἐν Ἐπισκύρω, ἀλλ' ἐλλείπουσι τὰ δύο ἐκ τῶν ὀπισθεν ὄρια. Δύο μερίδες, μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἐν τῷ μέσῳ ὁ Σχύρος, ἐπ' οὗ κεῖται ἡ σφαῖρα.

§ 2. Ὁ κλῆρος ὀρίζει τὴν μέλλουσαν νὰ ἀρχίσῃ πρῶτον μερίδα.

§ 3. Αὕτη προαποστέλλει τὸν ἱκανώτατόν τῆς παίκτην (ὡς medicurreus), ὅστις ἀναλαμβάνει τὴν σφαῖραν, ἵνα ρίψῃ αὐτήν ὑπὸ τὴν κλῆσιν ὠρισμένου τινὸς προσώπου, ἐκ τῆς ἀντιθέτου μερίδος, μεταχειριζόμενος πᾶν τὸ δυνατόν διὰ νὰ τὴν λάβῃ ἄλλος ὅλως διάφορος, μεθ' ἧ ὁρομαίως ἐπανεργεταί εἰς τοὺς ἰδικούς του. Ἢδη τρέχει ὁ λήπτης τῆς σφαίρας μέχρι τοῦ Σχύρου καὶ ἀποδίδει κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὴν σφαῖραν ἢ ρίπτει αὐτήν καὶ καθέτως πρὸς τὰ ἄνω, διὰ νὰ τὴν λάβῃ ὁ ἴδιος.

§ 4. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁρμῶσιν ἐπ' αὐτὴν ἀμρότεραι αἱ μερίδες, καὶ ζητοῦσι νὰ τῷ ἀφαρπάσωσι τὴν σφαῖραν, ἐνθα ἐπακολουθεῖ γενικὸς συνωθισμὸς καὶ πάλῃ.

§ 5. Ὁ ἐν τῇ πάλη ταύτῃ κάτοχος τῆς σφαίρας γενόμενος ῥίπτει αὐτὴν μακρὰν, ὥστε ἡ ἄλλη μερὶς νὰ δυσκολευθῇ νὰ λάβῃ αὐτὴν ἐγκαίρως.

§ 6. Ἄν τότε ἡ σφαῖρα πέσῃ χαμαὶ, ἡ παιδιὰ θεωρεῖται ἀπολεσθεῖσα. Ἀλλάσσουν τότε τὰς θέσεις καὶ ἐκ νέου ἄρχονται τοῦ παιγνιδίου. Αἱ κερδίσασαι μερίδες ἀριθμοῦνται, καὶ ἡ περισσοτέρας φεράς κερδίσασα εἶνε ἡ νικήτρια.

Ε. Γ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ΑΠΟ ΤΗΣ ΚΤΙΣΕΩΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΣ ΥΠΟ ΤΩΝ ΑΡΑΒΩΝ
ΚΑΤΑΚΤΗΣΕΩΣ ΑΥΤΗΣ

Μετὰ τοπογραφικοῦ χάρτου

ὑπὸ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΥ Γ. ΔΗΜΙΤΣΑ

καθηγητοῦ.

Ἦνε ἐκ τῶν ὀλίγων καὶ σπανίων ἔργων ὅσα ἡ ἡμετέρα πενιχρὰ φιλολογία μέχρι τοῦδε παρήγαγεν. Ὁ λόγιος καὶ ἀκάματος συγγραφεὺς κ. Δήμιτσας γνωστὸς καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων σπουδαίων αὐτοῦ ἔργων, διὰ τοῦ προκειμένου παρέχει τεκμήριον σαφές τῆς μεγίστης αὐτοῦ φιλοπονίας καὶ τῆς ἐξειδικιασμένης αὐτοῦ ἰκανότητος περὶ τὴν ἔρευναν καὶ σπουδὴν τῆς ἀρχαιότητος.

Τὸ σύγγραμμα τοῦ κ. Δήμιτσα λαμπρῶς ἐκτετυπωμένον καὶ ἐξ ὀκτακοσίων περίπου σελίδων συνιστάμενον διαιρεῖται εἰς τρία κύρια μέρη, ὧν ἕκαστον ὑποδιαιρεῖται εἰς τμήματα, καὶ ταῦτα πάλιν εἰς κεφάλαια.